

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ ДМИТРО РАЗУМКОВ ВІДВІДАВ ХМЕЛЬНИЦЬКУ АЕС

Хмельницьку АЕС у рамках робочого візиту на Хмельниччину відвідав голова Верховної України Дмитро Разумков. Його знайомство із енергетичним об'єктом розпочалося із оглядин машзала першого енергоблока. Генеральний директор Хмельницької АЕС Андрій Козюра коротко ознайомив із основними технологічними характеристиками обладнання, яке задіяне у процесі виробництва електроенергії. Акцент був зроблений на передових технологіях, які гарантують безпечну роботу діючих енергоблоків.

Детальніша інформація із уст Андрія Козюра була оприлюднена під час робочої наради за участі провідних фахівців електростанції та очільників Хмельницької області.

У вступному слові Дмитро Разумков високо оцінив діяльність працівників, які опікуються ядерною енергетикою. Вони, за його твердженням, є високо інтелектуальними фахівцями.

Про значення атомної енергетики для економіки нашої держави йшлося також у виступі Андрія Козюра. На сьогодні чотири діючі АЕС виробляють майже п'ятдесят відсотків електроенергії в Україні. В загальному її виробництві частка Хмельницької АЕС складає майже сім відсотків. Андрій Ростиславович сказав, що цей показник можна подвоїти за рахунок уведення в експлуатацію нових енергоблоків. Принаймні у Хмельницької АЕС є великі перспективи, які пов'язані із недобудованими третім та четвертим енергоблоками. Протягом ос-

татні десяти років проведена велика робота у напрямку створення конкретних передумов для повноцінного завершення будівництва. Зараз актуальним є прийняття Верховною Радою України відповідних законів, які відкриють шлях до будівництва нових потужностей на нашому майданчику. Очільник Хмельницької АЕС висловив сподівання, що народні депутати та сам Голова Верховної Ради України докладуть зусиль для оперативного розгляду цих законів.

- У Верховній Раді України є народні депутати від Хмельниччини. Я сподіваюсь, що ми спільно будемо готувати необхідні документи, підтримувати законодавчі ініціативи. Але нам потрібно працювати й над тим, щоб знайти джерела фінансування добудови нових енергоблоків. У нас повинен бути баланс розуміння інтересів держави, наших енергетичних можливостей, енергетичної безпеки, - сказав Дмитро Разумков.

Олександр Шустерук

Фото автора та Євгена Цибульського

• ВІВТОРКОВІ ЗУСТРІЧІ •

Цьогорічна зима, на відміну від кількох попередніх, потішила нас рясними снігопадами. І з настанням відлиги все більше українців стали перейматися питанням можливості повені та проблемати з нею пов'язаними. Отож, чи очікувати насправді весняного розливу? З цього ми й розпочали розмову з начальником гідротехнічного цеху В.І.Турицьким.

За словами Віктора Івановича, характер лютневих опадів вказує на те, що великої води боятися не варто. Бо хоча й насипало снігу чимало, випав він одночасно і не встиг влягатися, так би мовити, утратився. Пухкий і легкий він розтанув дуже швидко, як тільки настала плюсова температура. Якби снігопади почалися в грудні, поступово збільшуючи сніговий покрив, «тугі» кучугури накопичили б у собі значно більше вологи, ніж така собі «повітряна» ковдра. Мало промерзла земля, особливо у лісах, напролюд швидко поглинула її у своє лоно.

Не можна сказати, що зимові, хоч і запізнілі опади, не залишили по собі сліду. Танення снігу підживило ґрунтові води, додалося їй в людських криницях, піднявся рівень у річках. Якщо ж казати суто про нашу місцину, надмірного повноводдя не спостерігається. Заплав між Вельбівном і Острогом, наприклад, не стали суцільним «морем», як це бувало раніше, хоча невеликі тимчасові «озера» утворилися. І їх відразу облюбували лебеді, гордовито розсікаючи хвилі на місці майбутніх сінокісних угідь. Та все ж, ситуація з весняним повноводдям не є критичною і найближчим часом все нормалізується, Горинь не завдасть шкоди людським обійстям і городам. Так, стік води у Горині в ці дні складає 18.6 м³/сек, тоді як середня величина багато років поспіль сягає 15 м³/сек. Але нинішній показник не є загрозливим і за кілька

днів, як запевняє Віктор Турицький, він знизиться, рівень води стабілізується, підстав для паніки немає.

Ми поцікавилися у співрозмовника запасами води у ставку-охолоджувачі. Вони вагомі. При проектному рівні 203 м (над рівнем Балтійського моря), сьогодні він досяг позначки 202.48 метра. Є підстави бути впевненими, що проблем з водою для технологічних потреб підприємство не матиме. Згідно з дозволами на її закачування в ставок-охолоджувач у березні об'єми такого «підживлення» – 2.5 млн м³, наразі закачано майже 685 тисяч кубічних метрів. За якістю вода відповідає необхідним параметрам.

Як би не склалися погодні умови, до можливого водопілля, запевняє Віктор Турицький, у цеху підготувалися заздалегідь і належним чином. Необхідне обладнання, техніка, катери у разі потреби могли включитися в роботу, але, схоже, задіявати все це на повну не доведеться.

- А наскільки готові в підрозділі до виконання запланованих робіт під час планово-попереджувального ремонту на першому енергоблоці?

- Він має розпочатися в останній день березня, всі підготовчі заходи ми виконали, необхідне обладнання й запчастини придбали. Отож, проблем не повинно бути.

- Які заходи належить виконати вашому підрозділу в рамках підготовки до будівництва 3 і 4 енергоблоків, яка доля струмененаправляючої дамби?

- У рамках підготовки до будівництва нових енергоблоків працюємо за кількома напрямками. Ще з осені минулого року певні роботи на 3 і 4 енергоблоках ви-

конують фахівці Запорізької АЕС, ми облаштували їм приміщення, забезпечивши туди подачу тепла, холодної і гарячої води, тим самим створивши належні умови колегам.

Щодо струмененаправляючої дамби, про будівництво якої мова ведеться давно. Питання залишається не просто актуальним, а таким, що потребує обов'язкового вирішення. Наразі ми розіслали пропозиції всім організаціям, які можуть виконувати проектні роботи такого плану.

Історія цього питання справді не нова, адже дамба життєво необхідна за умови включення в роботу нових потужностей для забезпечення охолодження води, у чому була б задіяна вся площа

водосховища. Ще в період добудови 2 енергоблока ЛьвівОРГРЕС разом з КІЕПом розробляли спеціальні математичні моделі і визначали яким чином можна поліпшити охолодження води. Із трьох запропонованих варіантів – бризкальні басейни, градирні і струмененаправляюча дамба – зупинилися на останньому: найбільш ефективному і фінансово вигідному.

Дамба, це по суті продовження берегової лінії (від дільниці біомеліорації у бік водосховища) протяжністю 1 км 400 метрів. Її будівництво й експлуатація дозволить нашим енергоблокам за будь яких температурних режимів нести стовідсоткове навантаження.

- Щоріку дільниця біомеліорації проводить зариблення водосховища.

- Готуємося до цього процесу й цьогоріч, і вже через місяць почнемо заготовляти гіпофіз, спеціально відловлюючи ставево зрілу рибу для його відбору. Йдеться про чорного й білого амура, товстолоба, які в наших умовах самостійно не нерестяться. Зараз на дільниці біомеліорації готують інкубаційні апарати, інше необхідне обладнання, яке задіяватиметься у вирощуванні малька, аби отримати достатню кількість здорового молодняка й успішно провести зариблення. А відтак і бути впевненими в очищенні води у ставку-охолоджувачі, з чим успішно справляються дорослі риби. Їх роль у цьому процесі очевидна.

Ольга Сокол

На знімку: Віктор Турицький під час зустрічі із представниками регіональних ЗМІ (до запровадження карантинних заходів)

ПЕТРО КОТІН: «ПІСЛЯ ДОБУДОВИ ТРЕТЬОГО ТА ЧЕТВЕРТОГО ЕНЕРГОБЛОКІВ МИ ВЗМОЗІ СТВОРИТИ УКРАЇНСЬКІ РЕАКТОРИ»

Нещодавно відбулося інтерв'ю інтернет-видання «Цензор НЕТ» із очільниками ДП «Енергоатом». Одним з блоків звучала тема будови третього та четвертого енергоблоків Хмельницької АЕС. Пропонуємо нашим читачам основні тези, які оприлюднив виконавчий обов'язків президента енергокомпанії Петро Котін.

«Ми там фактично вже закінчили підготовчі роботи для початку будівництва. Повністю встановлено освітлення на блоці, відведено воду, яка 16 років перебувала в машзалі. Там зараз наведено повний порядок. Тепер треба ставити обладнання. Устаткування під перший контур у нас є, за винятком самого реактора і корпусу реактора. У нас є реальний план протягом 3-4-х років добудувати третій блок. Четвертий блок також буде чекати своєї черги. Проектні інститути активно працюють в штабі будівництва. Вони закінчили обстеження бетонних конструкцій. На їхню думку, бетонний блок повністю готовий. У мене була впевненість в цьому ще до обстеження. Тому що така ж ситуація на АЕС Черноговода (єдина АЕС в Румунії). Я там був. У них 5 блоків будувалися ще при Чаушеску (Ніколає Чаушеску, керівник Румунії з 1965 по 1989 рік). Два блоки добудували в 90-х. А три блоки стоять з тих самих пір. І зараз румуни почали добудувати два енергоблоки в тих же конструкціях. Вони приблизно в такому ж стані, як у нас третій блок на ХАЕС. Та ж сама ситуація з АЕС в Моховці (Словачина). У них два блоки стояли 30 років. Зараз добудовані повністю».

ПРО МАЙБУТНІЙ РЕАКТОР

«Спочатку мова йшла про реактор В-320. Це ВВЕР-1000 російського проекту (водо-водяний енергетичний реактор потужністю 1000 МВт). І під цей проект там весь перший контур є. Все обладнання першого контуру на місці. Під цей же блок на Турбоатомі практично готова турбіна, ротор, лопатки - вже все є. Найдешевше добудувати саме за цією технологією. Безумовно, не з Росією. Але сам проект реакторної установки можна реалізувати з чеською фірмою Шкода. З нею у нас налагоджена співпраця. Вони раніше фактично перекупи-

ли технології у Росії і зараз володіють ними. Коли ми обговорювали це питання з першими керівниками держави, перед нами було поставлене завдання реалізувати український проект. Ми почали цю роботу. Це буде називатися український атомний проект. За 7-8 років після будови третього і четвертого блоків ХАЕС ми будемо взмоги забезпечити будівництво свого власного українського реактора. Він базуватиметься на тій технології, яку ми зараз маємо - розвинена ВВЕР-1000, спочатку російська, але розвинена нами самими з урахуванням виконання цієї комплексної програми підвищення безпеки, яку зараз реалізуємо на АЕС. Зараз ми це питання активно опрацюємо. Що стосується ядерного палива, ми у себе на Атоменергомаші виробляємо елементи тепловиділяючих збірок (ТВЗ). Зараз ми домовилися з Westinghouse, що ми розширюємо елементи ТВЗ, які будемо виробляти самі. При тому, ми будемо робити їх не тільки для тих ТВЗ, які поставляються нам, а й тих, які Westinghouse постачає в інші країни».

ПРО ФІНАНСУВАННЯ

«Згідно із ТЕО, яке готувалося ще в 2014 році і затверджено Кабміном, вартість будови двох блоків - 73 млрд грн. Це в тих цінах. Зараз побудувати блок АЕС з нуля обійдеться в \$ 5 млрд. Я особисто ознайомився з обсягом виконаних робіт на третьому енергоблоці. Він практично готовий. Ми думаємо, що будова третього блока ХАЕС буде коштувати близько 40 млрд грн. Тут можна говорити про два джерела. В першу чергу, ми говоримо про позичені гроші. Це може бути проектне фінансування за рахунок кредитів іноземних банків. Це можуть бути євробонди. Я вважаю, на якомусь етапі, при поліпшенні ситуації на ринку і для компанії в цілому, навіть в поточному році ця тема може бути цікавою. Друге джерело - це власна інвестиційна програма. Якщо брати обидва напрямки, я думаю, такий капітал цілком реалістично акумулювати для третього блока. По-перше, треба компанію вивести в стабільний прибутковий стан. Думаю, в найближчі місяці ми це зробимо, з урахуванням домовленостей, які у

нас були і з прем'єром, і з профільним міністром. Ми знаємо, як рухатися. Важливо просто цим шляхом пройти. 73 млрд, в які ми оцінюємо будову блоків - це трохи менше, ніж вартість нашої електроенергії в

попередньому році. Ми виробили в 2020 році 76 млрд кВт*год. Якщо взяти вартість однієї кіловат-години по одній гривні, як середню ціну, ми будемо мати 76 млрд грн на поточний рік. Зараз у нас 50% електроенергії забирають для населення безкоштовно. Блок будуватиметься близько 3-4 років. Тобто, якщо ми не віддаємо на населення, а продаємо за ринковою ціною, то нам треба націнку 25 копійок з кожного кіловата, кошти будуть спрямовані на будову нових блоків».

ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ

«Є переконання, що найближчими роками відбудеться синхронізація української енергосистеми з європейською (ENTSO-E, запланована на 2023 рік). Тут мова не йде про введення в експлуатацію нової лінії 750 кВ. Вона практично побудована, її наявність нам важлива. Півмільярда євро коштує побудувати таку лінію з "нуля". У нас вона є, однак 30 років не використовується».

Фото з архіву редакції

НА ШЛЯХУ ДО ПІДПИСАННЯ МЕМОРАНДУМУ

Нещодавно гостем представників станційних ЗМІ став заступник головного інженера з нових блоків Хмельницької АЕС Геннадій Самосей. У розмові він торкнувся питань, які стосуються підготовки до початку будівництва третього та четвертого енергоблоків.

За словами Геннадія Михайловича, на підставі Розпорядження ДП «НАЕК «Енергоатом» від 18.09.2020 №743-р створена робоча група з метою організації робіт з підготовки рішення/завдання про склад робіт підготовчого періоду будівництва енергоблоків №3, 4 Хмельницької АЕС. До складу увійшли представники ВП ХАЕС, ВП АПІ, АТ «КІЕП» та ПрАТ «Юженергобуд». Був затверджений «Графік будівництва енергоблоків №3, 4 ВП ХАЕС» та створений штаб з будівництва енергоблоків №3, 4 ВП ХАЕС. 12 лютого 2021 року відбулась перша нарада за участю його членів.

Протягом останніх двох років проведена низка затверджених робіт із завершення будівництва нових блоків. Серед яких - обстеження згідно з догово-

ром ВП АПІ з АТ «КІЕП» від 15.03.2019 №30-146-01-19-00107 «Проведення актуалізації обстеження і підтвердження дов-

говірності та надійності будівельних конструкцій, будівель та споруд енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС». У висновку зазначено, що за умови виконання ком-

плексу ремонтно-відновлювальних робіт і виконання технологічного регламенту з експлуатації можливо забезпечення надійної експлуатації будівельних конструкцій, будівель та споруд енергоблоків № 3, 4 Хмельницької АЕС терміном до 65 років з моменту завершення обстеження 2020. Крім цього, підготовлені проекти Законів України «Про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3, 4 Хмельницької атомної електростанції» та «Про внесення змін до статті 5 Закону України «Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення». Обидва проекти Законів України направлені у лютому 2021 року до Кабінету Міністрів України. Прийняття Верховною Радою України Закону «Про внесення змін до статті 5 Закону України «Про порядок прийняття рішень...» дозволить вирішити ситуацію, що склалася із виконанням процедури Оцінки впливу на довкілля будівництва енергоблоків. Зараз АТ КІЕП

працює над темою «Комплексні інженерно-геологічні вишукування для будівництва енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС», а також виконує розрахунок водогосподарського балансу ставка-охолоджувача енергоблоків Хмельницької АЕС.

Роботи тривають за іншими напрямками. Так, ВП АПІ за участю АТ «КІЕП» розробляють план-графік реалізації заходів з усунення дефектів будівельних конструкцій, будівель та споруд енергоблоків №3,4 Хмельницької АЕС, що були виявлені під час їх обстеження у 2019-2020. Самому ж ВП АПІ доручено направити до Держатомрегулювання для проведення експертизи звіти з обстеження будівельних конструкцій, будівель та споруд енергоблоків №3, 4 Хмельницької АЕС, що були виконані у 2019-2020 роках.

Під час розмови Геннадій Самосей повідомив, що незабаром планується підписання «Меморандуму про співробітництво між ДП «НАЕК «Енергоатом» і «Skoda JS a.s.».

Наш кор.

Фото Олександра Шустерука

З КОМПЛЕКСНИМ ПІДХОДОМ ДО КУЛЬТУРИ БЕЗПЕКИ

На Хмельницькій АЕС під головуванням її генерального директора Андрія Козюри відбулось засідання Ради з культури безпеки, де розглядалися підсумки реалізації «Програми конкретних дій, спрямованих на становлення і розвиток культури безпеки у ВП «Хмельницька АЕС». Вона затверджена згідно з вимогами наказу ДП «НАЕК «Енергоатом». За результатами аналізу впровадження п'яти попередніх програм окремо були визначені заходи, постійне виконання яких покращує здатність компанії підтримувати культуру безпеки.

З уст відповідальних керівників прозвучав аналіз виконання протокольних рішень Ради, її плану роботи на 2021 рік. Звіт про виконання «Програми конкретних дій, спрямованих на становлення і розвиток культури безпеки у ВП «Хмельницька АЕС» озвучив начальник служби аналізу безпеки Іван Кісіоглов. За його словами, Програми конкретних дій, спрямовані на становлення і розвиток культури безпеки в підрозділах Енергоатома, зокрема, і Хмельницької АЕС, включають три рівні: технічна політика керівництва в сфері безпеки; відповідальність і обов'язок керівництва; персональна відповідальність і обов'язок кожного працівника. Виконання кожної програми розраховано на 2 роки. Аналіз результатів реалізації

кожної попередньої програми дозволяє визначати подальші шляхи підвищення культури безпеки та розробити програму на наступний період. Хід виконання програм конкретних дій обговорюється на регулярних засіданнях Ради з культури безпеки, за необхідності до програми вносяться корективи.

У виступі йшлося про такі фактори, як події технічного характеру, які легше піддаються прогнозуванню й аналізу завдяки наявності конкретних даних, а ключовим для забезпечення безпеки є «людський фактор». Моделювання та мінімізація ризиків, що виникають з вини персоналу, особливо в умовах великих колективів та безпосередньо залежать від якості взаємодії між їх окремими членами. Все це вимагає постійного вдосконалення підходів до реалізації принципів культури безпеки серед персоналу.

У ході засідання йшлося й про культуру безпеки у різних напрямках виробничої діяльності, йшла мова про розробку занять «Управління стресом», методику

проведення опитування з культури безпеки. Було розглянуто низку інших важливих заходів, серед яких проведення конференції з культури безпеки на Хмельницькій АЕС.

Своє бачення в успішній реалізації Програми конкретних дій висловили заступник генерального директора з персоналу Хмельницької АЕС Богдан Шмигельський, заступник генерального директора з якості та управління Олександр Годнев, заступник головного інженера з експлуатації Євгеній Носиков, заступник головного інженера з технології та інжинірингу Олег Хатьомкін та інші.

Олександр Шустерук

100 ЛІТ – ПРЕКРАСНИЙ СЛІД

Газети, як і люди, мають дату народження і припинення свого існування. Є часописи одноденки, які з'явилися у світ задля втіхи конкретної особи, або з політичних мотивів. Є видання, що виконують місію висвітлення трудового героїзму будівельників певного об'єкта чи засвідчують діяльність державної установи, або окремого колективу. Є газети із всеохоплюючим діапазоном життя. Тому вік їх зазвичай довгий, і повага до них у суспільстві формується роками.

Газета «Трудівник Полісся» народилася у 1921 році. Сторіччя - надзвичайно поважний ювілей, адже у цьому проміжку часу вмістились події світового масштабу – революції, війни, голодомори, трудові перемоги у різних галузях промисловості і сільського господарства, реформатування кордонів, зміна влади...

30 січня 1921 року вийшов перший номер Славутського волостного ревкому «Вісти/Известия». Часопис на потребу дня, із закликами, відображенням політичного моменту, вшануванням революцій-

ціонерів. Весь цей час Славутчина жила у напруженому ритмі пошуків нових відносин у суспільстві. Ми можемо лише здогадуватись, які пристрасті кипіли у громаді, скільки зусиль потрібно було журналістам, аби уловити необхідну ноту у зображенні дійсності.

У 1930-му газета продовжує свою новітню місію під новою назвою «Прикордонна правда». І фактично до подій Другої світової війни вона у горнілі перебудовних процесів, викликаних колективізацією, індустріалізацією, соціалістичними перетвореннями у суспільстві. Сто перший номер з'явився у 1941 році і мав назву «Більшовицька правда». Далі – війна. Після окупації газету відновлюють в якості «Колгоспної правди». У період з 1 березня 1944 року по 19 квітня 1962-го часопис відтворює на своїх сторінках історію мирного життя Славутчини.

Була у житті газети ще одна перерва, викликана подібними до сьогоднішніх процесами укрупнення районів. До 1 квітня 1965 року знамено висвітлення

подій у краї виконувала Шепетівська газета «Шляхом Жовтня».

Останні 55 з гаком років часопис має сталу назву «Трудівник Полісся».

Понад тридцять років біля керма видання заслужений журналіст України, кавалер ордена Княгині Ольги, досвідчений фахівець у царині газетної справи Віра Олександрівна Мальчук.

На її долю випав столітній ювілей часопису. І господиня радо зустріла під час відзначення цієї дати колег по перу, чисельну когорту дописувачів, представників місцевих органів влади, представників облдержадміністрації та облради, обласного відділення Спілки журналістів України, героїв публікацій. Гості засвідчили повагу до видання і його керманіча. Вірі Олександрівні і колективу були вручені чергові відзнаки за майстерність, солідність у відображенні сьогодення, креативність, причетність до тих процесів, якими живе суспільство.

У колективу «Трудівника Полісся» давні продуктивні стосунки із Хмельницькою АЕС. Найвагомими моменти життя

станції висвітлювались на шпальтах цього видання. Заглянемо на три десятки років співпраці: «Ми за безпечну роботу на ХАЕС», – 2 березня 1993 року, круглий стіл; «На межі відвертості» від 1 березня 1995 року – інтерв'ю з М.Дудченком; виїзна редакція на ХАЕС – від 15 грудня 2000; «Чому без атомної енергетики майбутнє бачиться туманним?» – інтерв'ю з генеральним директором В.Софіюком; «З Богом! – поблагословив Президент» - від 13 серпня 2004; «Починається нова ера старого енергоблоку ХАЕС» – 1 серпня 2019...

Газетярі не завжди поблажливі до нас, але об'єктивність – в числі пріоритетів.

Від імені колективу атомників букет квітів та пам'ятну адресу за підписом генерального директора А.Козюри вручив ювілярам колега по перу редактор «Перспективи» Віктор Гусаров.

Нехай продовжиться справа, розпочата сто років тому і слугує громаді довго-довго!

Віктор Павлов

РОЗПОЧАТО МАСШТАБНУ ПРОГРАМУ ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗБУДОВИ СПОРТКОМПЛЕКСУ

Сьогодні в країні на пальцях руки можна перелічити підприємства, які опікуються здоровим способом життя та спортивним дозвіллям не лише своїх працівників, а й жителів регіону. Хмельницька атомна електростанція –

скелелазінням та іншими видами спорту. Вони функціонують уже кілька десятиріч, а тому потребують не лише косметичних поліпшень, а й сучасної реновації. Минулий рік став початком, коли розпочалися ремонтні роботи великої чаші басейну, де займаються дорослі та відбуваються змагання з плавання різних рівнів. На думку генерального директора ХАЕС Андрія Козюри, роботи попереду багато, адже потрібно змінити увесь зовнішній вигляд зали, яка своїм виглядом нагадує багатьом стиль 80-х років минулого сторіччя: від облицювальної плитки на стінах - до внутрішнього покриття чаші басейну.

Басейн є візитівкою Нетішина, адже таких спортивних об'єктів в області насправді лише кілька, і ті, переважно, функціонують у Хмельницькому. Тому в докарантинний період у містечку часто відбувалися турніри, змагання, чемпіонати з плавання, у яких нетішинці виборювали призові місця і засвідчували відмінні результати. Особлива увага в Нетішині приділяється юним плавцям, які під майстерним керівництвом своїх наставників стають гордістю міста енергетиків. Досить популярним є турнір «Енергетична хвиля», у якому беруть участь діти з міст-супутників атомних електростанцій. Саме для наймолодших нещодавно за участю генерального директора ХАЕС Андрія Козюри було відкрито малу чашу басейну після ремонтних робіт.

- У 2020 році ми виконали невеликий косметичний ремонт дитячих душових: і для хлопчиків, і для дівчат; встановили нове сантехнічне обладнання, відремонтували роздягальні, привели до нормального стану сам дитячий басейн. Це важлива частина задуманої програми реалізації значних змін у спорткомплексі, адже дає нам можливість забезпечити гідні умови для занять спорту дітям. Проте це тільки початок, протягом найближчих двох тижнів маємо підготувати плани-заходи, згідно з якими будемо рухатися вперед і доводити наші соціальні об'єкти до відмінного стану, - зауважив Андрій Ростиславович.

І хоч утримання басейну та спортивних об'єктів є справою нерентабельною, Хмельницька АЕС на меценатських засадах надає можливість, насамперед, своїм працівникам, вести здоровий спосіб життя і прищеплювати його дітям.

Проте, за словами генерального директора ХАЕС, підвищення рентабельності є метою керівництва станції, адже додаткові кошти лише сприятимуть якісній організації надання послуг.

- Можу сказати, що ми все зробимо, аби поточний рік став ще успішнішим у цьому напрямку. Потрібно й надалі приводити згадані об'єкти до хорошого стану і надавати якісні послуги жителям Нетішина, нашим працівникам та мешканцям тих сусідніх населених пунктів, які знаходяться навколо міста енергетиків, - наголосив Андрій Козюра.

Тетяна Степанюк

саме у їх низці, адже має на балансі доволі великий перелік об'єктів соціальної сфери. До їх числа належить і спортивний комплекс, представлений плавальним басейном, критими спортивними залами для занять волейболом, футболом, гандболом, тенісом,

Рятівники інформують

За тактичними завданнями

09 березня на території 7 державної пожежно-рятувальної частини з черговими караулами підрозділів 3 державного пожежно-рятувального загону проведено перевірку оперативної готовності з відпрацювання тактичного завдання з гасіння умовної пожежі на навчальній вежі площею 30 квадратних метрів з порятунком потерпілого за допомогою подвійної рятувальної петлі. У ході заняття рятувальники показали належну підготовку та вміння виконувати завдання за призначенням.

Нетішинські рятувальники взяли участь у штабних тренуваннях

09 березня нетішинські рятувальники взяли участь у командно-штабних навчаннях з підготовки пропуску льодоходу та попередження підтоплення на території Нетішинської міської територіальної громади.

Під час командно-штабного навчання уточнено плани реагування на надзвичайні ситуації і склад сил цивільного захисту міської територіальної громади, що залучаються до виконання рятувальних та інших невід-

кладних робіт у разі підтоплення. Крім цього, здійснено перевірку своєчасного інформування місцевих органів виконавчої влади (органів місцевого самоврядування) та населення про ускладнення гідрометеорологічної обстановки та прогнозу її розвитку.

На тонку кригу - зась!

З метою попередження загибелі людей на водних об'єктах в зимовий період, 09 березня нетішинські рятувальники провели профілактичний захід поблизу місцевих водойм. Спілкуючись з містянами, ДСНСівці нагадали про небезпеку

тонкої криги. Наразі лід занадто тонкий, тому фахівці Служби порятунку закликали громадян не виходити на водойми задля розваги або порибалити. Усім, з ким вдалося провести бесіди, надзвичайники вручили пам'ятки з правилами поведінки на льоду та порядком надання допомоги людям, які потрапили в крижану пастку.

Усім, з ким вдалося провести бесіди, надзвичайники вручили пам'ятки з правилами поведінки на льоду та порядком надання допомоги людям, які потрапили в крижану пастку.

З початку 2021 року на водоймах країни вже загинуло 106 людей

Попри численні заклики рятувальників, навіть в умовах небезпечних перепадів температурних показників, громадяни продовжують відвідувати водойми і наражати своє життя на небезпеку. Про наслідки такого ставлення до власної безпеки свідчить красномовна статистика: вже більше сотні людських життів забрала вода з початку 2021 року.

Зокрема, 9 березня на Івано-Франківщині, у с. Майдан Тисменицького району на р. Луквиця, рятувальниками с. Ямниця було вилучено з води та передано працівникам поліції тіло чоловіка 1964 року народження. Цього ж дня на Закарпатті, поблизу смт Солотвино Тячівського району на р. Тиса, водолазно-рятувальним відділенням АРЗ СГП м. Хуст виявлено, вилучено з води та передано на судмедекспертизу тіло чоловічої статі, орієнтовно 2000 року народження.

Водночас, вдалося уникнути трагедії на Сумщині, де поліцейськими та місцевими мешканцями було врятовано чоловіка, який з невідомих причин упав в річку та не міг дістатися берега. Бригадою швидкої допомоги врятованого з переохолодженням госпіталізовано до лікарні.

Днем раніше на Черкащині рятувальники допомогли двом рибалкам дістатися берега. Так, 8 березня о 15:15 на річці Дніпро біля села Вітове, внаслідок руй-

нування прибережного льоду, на кризі залишились двоє рибалок. Рятувальники чергового караулу 16-ї державної пожежно-рятувальної частини за допомогою човна доставили чоловіків на берег.

Для того, щоб попередити численні випадки загибелі на водоймах, рятувальники постійно проводять профілактичну роботу. Озброївшись корисними знаннями та тематичними пам'ятками, у складі рейдових груп вони, зокрема, патрулюють популярні серед рибалок місця відпочинку. Там вони спілкуються із громадянами, закликають їх не розмінювати життя на кілька свіжовилонених рибин та нагадують про способи порятунку у разі потрапляння у воду.

Така робота проводиться на регулярній основі в усіх регіонах країни.

Шановні громадяни! Державна служба України з надзвичайних ситуацій вкотре закликає вас утриматися від прогулянок по тонкій кризі у період коливання температур та зважати на гідрологічну ситуацію на водоймах країни!

3 державний пожежно-рятувальний загін ГУ ДСНС України у Хмельницькій області

Колектив СК «Енергетик» ППО ХАЕС висловлює щире співчуття інструктору-методисту Миколі Вагнеру з приводу важкої втрати – смерті
матері Валентини Миколаївни

ШЛЯХ, ТОРОВАННИЙ СЛОВОМ І ПІСНЕЮ

14 березня виповнюється 100 років від Дня народження Сергія Козака

У кожному населеному пункті нашої держави є люди, які своїми здобутками у житті варті поваги, пошани і пам'яті. Для жителів села Кривин такою особистістю є Сергій Давидович Козак. Він юнаком покинув рідне село, а згодом став знаменитим і титулованим - народний артист УРСР, композитор, поет, письменник, публіцист, громадський діяч, підполковник запасу.

...Чотирнадцятого березня 1921 року у мешканця Старого Кривина Давида Козака народилась одинадцяти дитина, якій дали милозвучне ім'я Сергійко. Коли тато після пологів вперше побачив сина, то почув дзвінкий плач. «Ти дивись, як він розспівався!..». Тоді в сім'ї й гадки не було, що саме Сергій прославить рід Козаків та село Кривин, а з піснею пройде все його життя.

Вокальні здібності Сергій проявив ще у ранньому дитинстві. Він прислухався до маминих пісень і потім намагався їх відтворити. Будучи вже відомою особистістю, Сергій Козак у автобіографічній повісті «Я не спав, мамо...» напише: «Сиджу в теплому запічку й мугикаю пісню. Їх, тих пісень, стільки назбиралось у коноплястій голові, що й годі переказати».

У школі вчителі намагались підтримати у хлопцеві бажання постійно вдосконалюватись у вокалі. Щірі та мудрі поради першого наставника П.Вишневого вселили у юному співакові впевненість. Згодом Козак став активним учасником урочистих вечорів, концертів та конкурсів художньої самодіяльності. Першою відзнакою для нього стала путівка до піонерського табору «Артек».

Після закінчення Кривинської школи Сергій Козак ще не зовсім розумів значення пісні у його житті, бо вступив до Київського училища зв'язку.

Юнацьким планам зашкодила війна. На її початку був демобілізований на фронт. Кажуть, що солдат уціліти у важких битвах допомагають дві обставини - прихильність Всевишнього і зневага до смерті. А кістляву, виявляється, можна обманути широю піснею. Не раз просили Сергія друзі під час перепопочинку між атаками заспівати щось душевне. А він часто затягував: «Ревет стогне Дніпр широкий, сердитий вітер завива...» Ці слова мимоволі пробуджували силу і міць його побратимів, які після короткого відпочинку знову йшли у бій. Із піснею уродженець старого поліського села пройшов всю війну, був нагороджений орденами та медалями.

Після остаточного розгрому фашистів у Радянському Союзі розпочалась підготовка до військового Параду Перемоги в Москві. До лав його учасників потрапив і Сергій Козак.

Усвідомлення сили народів, які вистояли у смертельному двобойі із фашистськими загарбниками, налаштувало Сергія на вступ до Московської військової академії імені М. В. Фрунзе, яку закінчив у званні підполковника. А потім - ад'юнктура цієї ж академії. Та хіба міг Сергій Козак під час навчання забути про пісню, з якою

зріс та пройшов війну? Несподіванкою для друзів та знайомих стали наміри Сергія закінчити Московську державну консерваторію. А в 1950 році Козак вже тримав у руках диплом цього закладу з відзнакою.

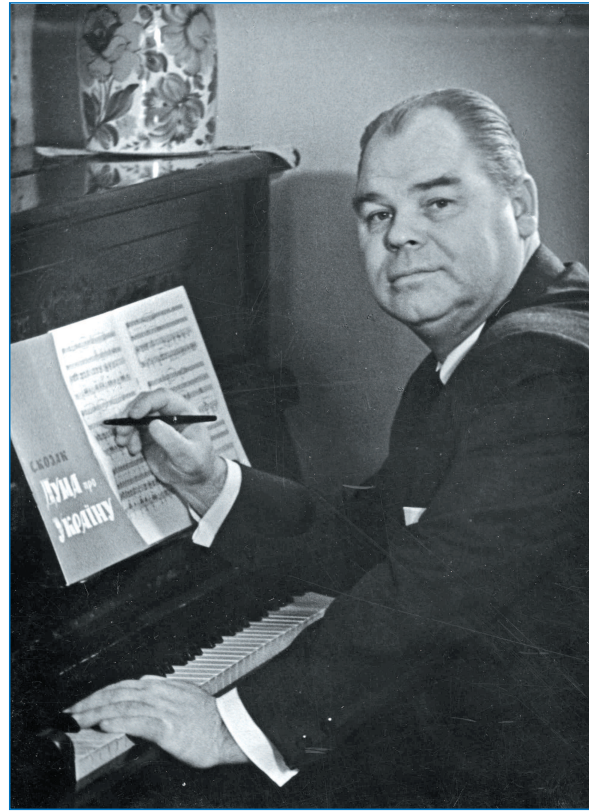
Життєві стежини привели Сергія Козака до Київського державного ордену Леніна академічного театру опери та балету імені Т. Г. Шевченка. Тут він став солістом і підготував 50 оперних партій драматичного баритону української, російської та світової класики. Серед них - Остап, Чуб, Еней («Тарас Бульба»), «Різдвяна ніч», «Енеїда» М. Лисенка, Султан («Запорожець за Дунаєм» С. Гулака-Артемівського), Горбенко («Арсенал» П. Майбороди), Ріголетто («Ріголетто» Д. Верді), Томський («Пікова дама» П. Чайковського), Гнат («Назар Стодоля» К. Данькевича) тощо.

Сергій Козак заявив про себе і як композитор. Він пише музику на вірші видатних українських поетів М. Рильського («Яблука доспіли»), П. Воронька («Ходімо, кохана, у ліс»), «Кони вороні»), А. Малишка («Прощальна», «Три дубки»), С. Крижановського («Берізка»), створює кантату «Дума про Україну».

Десять років тому автору цих рядків випала нагода попрацювати у архіві Національної опери України. Основною метою було ознайомлення із творчою спадщиною нашого земляка Сергія Козака. Спочатку вразило ставлення до збереження пам'яті про працівників опери. Практично на кожного з них зібрано багато матеріалів. Мені вдалося ознайомитись із публікаціями у пресі Сергія Козака. У різних періодичних виданнях він постійно пропагував національну творчість, відгукувався на проблеми в царині мистецтва. І не дивно, що коли в певних колах партійних функціонерів зародилася критика популярного у кінці шестидесятих - на початку семидесятих років вокально-інструментального ансамблю «Смерічка», який заснував Левко Дутківський, на захист цього самобутнього колективу став саме Сергій Козак. Така моральна підтримка принесла і свої плоди. У 1971 та в 1972 роках ВІА «Смерічка» із піснями Володимира Івасюка «Червона рута» та «Водограй» стала переможцем всесоюзного конкурсу «Пісня року». Саме тоді українські пісні зазвучали у кожному куточку Радянського Союзу. Сергій Козак гордився таким «проривом» національного пісенного мистецтва. Та й він сам постійно пропагував народну творчість за межами України. Копії тематичних газетних публікацій, робочих партитур, автографів, які зберігаються у архіві Національної опери України, було передано для Кривинської ЗОШ під час відзначення 90-річчя від дня народження Сергія Козака.

Емоції, переживання, спогади змусили Козака взяти за перо і створити низку поетичних та прозових творів, які згодом вийшли окремими виданнями. Дебютною у 1958 році стала поема «Земле моя, доле моя», в якій описано

його дитинство у селі Кривин. Рідному краю також присвячені поетична повість «Горинь», поема «Пісня серед грому», біографічна повість «Я не спав, мамо...» Сергій Козак також створив літературні портрети співаків Михайла Гришка, Івана Козловського, відомого хормейстра Миколи Верьовки.

У 1960 році Сергія Козака обрано головою музично-хорового товариства України. Він доклав багато зусиль, щоб в Україні відкривались нові музичні школи, допоміг у створенні оркестру народних інструментів, чоловічої хорової капели імені Л.Ревуцького, камерного хору імені Лятошинського, ансамблю пісні і танцю «Славутич». За сприяння Сергія Давидовича більше двох сотень народних виконавців змогли записати на грамплатівки свої твори.

Він активно займався відродженням кобзарського та лірницького мистецтва. Як соліст Київського оперного театру Сергій Козак своїм співом порадив шанувальників народного мистецтва в Україні, інших союзних республіках, а також в США, Англії, Франції, Канаді, Фінляндії, Польщі, Болгарії, Румунії, Кубі тощо. Не забував Козак і своїх земляків. У Кривині старші люди й досі пам'ятають його відвідини разом із іншими знаменитими колегами. Це завжди стало святом пісні.

Сергій Козак активно займався педагогічною роботою на посаді професора Київської консерваторії, деякий час був художнім керівником цього закладу. Він видав збірку «Українські народні пісні» в обробці для хору без супроводу.

Про багатогранний талант Сергія Козака часто писали тогочасні газети, наголошуючи про те, що Козак «щасливо поєднує в собі обдарування і актора, і композитора, і поета». Схвально про нього відгукувались його колеги - співаки, композитори, письменники, зокрема, Платон Майборода, Юрій Збанацький та інші. Вони бачили в Сергіїві Давидовичу людину-патріота, який підносить культуру українського народу. В архіві Національної опери України зберігаються фотодокументи, авторські публікації Сергія Козака. Майже кожен його виступ у пресі пронизаний любов'ю до національних культурно-мистецьких витоків, де на найвищій щаблі стоїть пісня. Щира, сердечна і неповторна.

Серце Сергія Давидовича перестало битися 14 лютого 1993 року. Його поховано на Байковому кладовищі в Києві. На могилі стоїть великий камінь із лаконічним написом «Сергій Козак», поряд - обірваний листок. Це символ великої втрати, яку може лише трохи згладити наша пам'ять про велику людину, що прославилась Хмельниччину, всю Україну.

Олександр Шустерук

Фото з архіву Національної опери України

ОГОЛОШЕННЯ

Якщо ти активний, талановитий та креативний, бажаєш працювати в команді, розвивати в собі лідерські якості, створювати такі виробничі, соціально-економічні та психологічні умови, які сприяють професійному становленню молодих працівників ВП ХАЕС, підвищенню їх кваліфікації, всебічному розкриттю інтелектуального і духовного потенціалу молоді на користь розвитку ВП ХАЕС, ДП «НАЕК «Енергоатом», а також атомної промисловості в цілому, тобі до нас.

За детальною інформацією звертайтеся за тел. 0682441036 - Григорій Панасюк.

Організація молоді ППО ВП ХАЕС

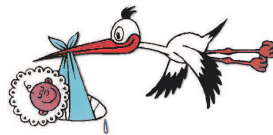
ПОПОВНЕННЯ

З 4 по 11 березня 2021 року в акушерському відділенні Нетішина народилося 5 немовлят: 2 дівчинки і 3 хлопчики. Нетішинських немовлят цього разу 2: 1 дівчинка і 1 хлопчик. Мамою найбільшої новонародженої дитини стала нетішинка Тетяна Вікторів-

на Іванова. Її донечка народилася вагою 3770 г при зрості 52 см.

Щиро вітаємо батьків з поповненням у сім'ї.

Дані на 9 годину 11 березня 2021 року.

Перспектива

30100, Хмельницька обл., м.Нетішин, вул. Лісова, 6, редакція. За гол. редактора О.П.Шустерук, тел.: 6-37-84
Розповсюджується безкоштовно Тел.: редактор 6-37-85; кор-т: 6-37-86; www.xaes.org.ua; E-mail:gusarov.viktor@khnpa.atom.gov.ua

Засновник - адміністрація і трудовий колектив Хмельницької атомної електростанції

Зам. 535. Тираж 1000 екз. Обсяг 1 д.а. Набір і текстові діапозитиви виготовлені у ДОД ЦГЗ ХАЕС.
Віддруковано «ТОВ «МЕГА-ПОЛІГРАФ», м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14. Свідоцтво про реєстрацію серії ХЦ № 200 від 25 жовтня 1994р.